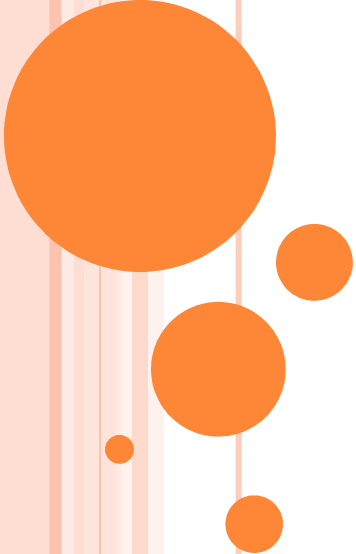

ROZWÓJ MOWY DZIECKA W WIEKU PRZEDSZKOLNYM

Paulina Zubryk

- W okresie przedszkolnym rozwój mowy dziecka jest najintensywniejszy – już nigdy rozwój mowy nie będzie tak dynamiczny.

Trwa on do 6 – 7 roku życia, potem mowa jest jedynie wzbogacana, szlifowana i doskonalona.

Fundamentem i podłożem są zaś pierwsze cztery lata życia dziecka.

- Należy pamiętać, iż mowa nie jest umiejętnością wrodzoną.

Mówienie jest sprawnością, której trzeba się uczyć.

Człowiek nabywa ją w ciągu swojego życia w kontakcie z mówiącymi ludźmi.

Dziecko przyswaja mowę drogę naśladownictwa.

TRZYLATEK:

- zna przeciętnie ok. 1000 – 1500 słów,
- rozumie co się do niego mówi, wykonuje proste polecenia,
- zapytany potrafi podać swoje imię,
- próbuje wykonywać codzienne czynności wg instrukcji słownych,
- mówi chętnie, zadaje pytania
(nie zawsze jasno sprecyzowane),
- komunikuje się za pomocą zdań prostych, kilkuwyrazowych,
- powinien wypowiadać prawidłowo wszystkie samogłoski
i spółgłoski: p, b, m, f, w, t, d, n, l, ś, ź, ć, dź, ń, h, j, ł.
-

CO MOŻE NIEPOKOIĆ U TRZYŁATKA:

- brak reakcji na swoje imię,
- nagłe dźwięki lub też bardzo duża wrażliwość na dźwięki otoczenia,
- problem z odpowiadaniem na proste pytania, wykonywaniem prostych poleceń,
- niechęć spożywania twardych pokarmów, kawałków warzyw, mięsa w zupie,
- niechęć do dotykania różnych powierzchni, konsystencji,
- stale otwarta buzia, spanie z otwartą buzią i chrapanie, nadmierne ślinienie się

CZTEROLATEK:

- pytany odpowiada, co robi,
- opowiada posługując się zdaniami,
- rozumie i wykonuje nasze polecenia, zawierające wyrażenia przyimkowe: pod, na, obok, za,
- powinien poprawnie wymawiać głoski: s, z, c, dz,
- *czterolatek nie powinien zamieniać [k, g] na [t, d] lub odwrotnie*
- *spółgłoska [r] zastępowana może być spółgłoską [l], ale nie spółgłoską [j]*
-

CO MOŻE NIEPOKOIĆ U CZTEROLATKA:

- wszelkiego rodzaju regres (pod względem mowy, jak i zachowania),
- międzyzębowa realizacja głosek tzn. w językiem widocznym między zębami,
- zamiana głosek dźwięcznych na bezdźwięczne, np. [b] na [p], [d] na [t],
- zamiana głoski [l] na [j] oraz [r] na [j] (powinno być l).

PIĘCIOLATEK:

- stosuje wielozdaniowe wypowiedzi, opowiada zdarzenia, opisuje przedmioty i ich przeznaczenie, używa różnych przymiotników
- pojawia się prawidłowa wymowa głosek: [sz], [ż], [cz], [dż],
- może wystąpić tzw. hiperpoprawność tzn. w miejscu głosek [s], [z], [c], [dz] pojawiają się [sz], [ż], [cz], [dż],
- potrafi wyjaśnić znaczenie słów,
- uwzględnia kolejność zdarzeń.
-

SZEŚCIOLATEK:

- wypowiada się poprawnie pod względem artykulacyjnym, fleksyjnym i składniowym,
- mówi płynnie,
- zwraca się bezpośrednio do rozmówcy
- formułuje dłuższe wypowiedzi,
- zasób znanych słów sięga 3000 – 4000.
- *Poprawna wymowa spółgłosek [sz, ż, cz, dż] oraz spółgłoska [r]. Mogą jeszcze zdarzyć się pomyłki, ale powinny być one coraz rzadsze.*

ZASÓB SŁÓW W POSZCZEGÓLNYCH LATACH ŻYCIA DZIECKA:

100 do 300-400
słów

2 lata

3 lata

400-1000 słów

1500 słów

4 lata

5 lat

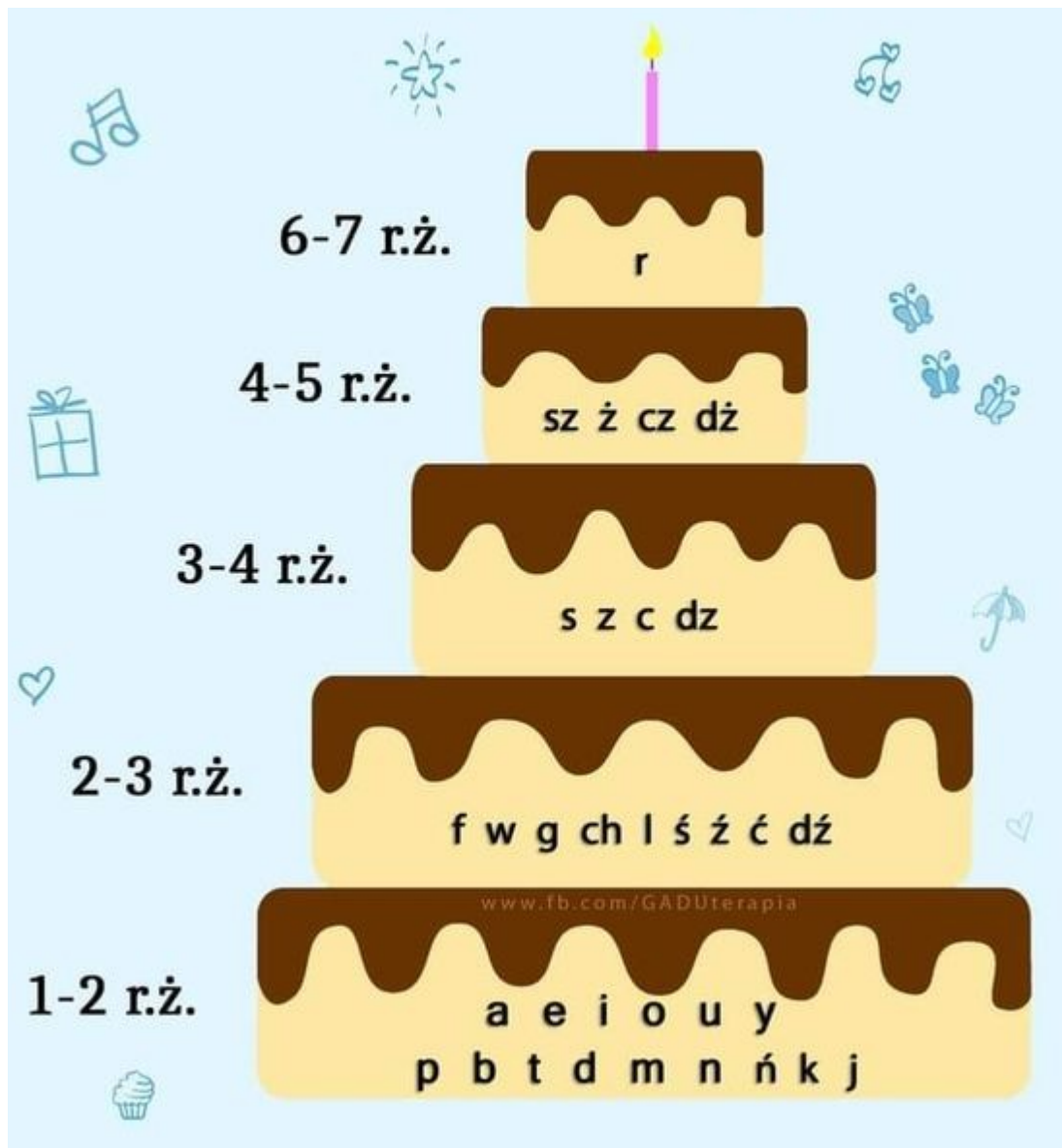
2000 słów

4000 słów

7 lat

KOLEJNOŚĆ POJAWIANIA SIĘ GŁOSEK:

Nie wymagajmy od dziecka,
aby mówiło głoski
na które rozwojowo
nie jest jeszcze gotowe.

ROZWÓJ MOWY DZIECKA NA PR

żaby, która ma parasol

do 2 r. ż. **żaba ma pajaśoj**

3 r. ż. **żaba ma pałaśol**

4 r. ż. **zaba ma palaśol**

5 r. ż. **żaba ma palasol***

ok. 6 r. ż. **żaba ma pałasol***

PANILOGOPEDYCZNA
PAULINA MISTAL

ABY STYMULOWAĆ MOWĘ DZIECKA NALEŻY PAMIĘTAĆ:

- wypowiedzi osób dorosłych są dla dziecka wzorem – nie używamy spieszczeń;
- na wszystkie pytania dziecka należy odpowiadać cierpliwie i wyczerpująco;
- należy zwracać uwagę na prawidłowy sposób oddychania podczas spoczynku;
- czytamy dziecku często książeczki oraz rozmawiamy o ich treści;
- często rozmawiamy z dzieckiem (np. opowiadamy o tym, co aktualnie robimy);
- ćwiczenia manualne pobudzają rozwój mowy

Porozmawiamy o...

... wpływie sprawności ręki na rozwój mowy dziecka ...

Odpowiedzialne za ruch ręki obszary w naszym mózgu sąsiadują z polami odpowiadającymi za ruchy narządów mowy. Dlatego sprawne rączki dziecka mają ogromny wpływ na sprawność narządów artykulacyjnych.

Sprawne dłonie to warunek nadawania komunikatów niewerbalnych, np. gestu wskazywania palcem.

Usprawnianie dłoni wpływa także na rozwój motoryki małej!

Co usprawnia dłonie dziecka?

masażyki, dotykane różnorodnych faktur, konsystencji

zabawy paluszkowe i manipulacyjne

ugniatanie, lepienie, wałkowanie mas sensorycznych, plasteliny

mieszanie, przesypywanie piasku, ryżu, kaszy itp.

przypinanie i odpinanie klamerek do prania, zapinanie guzików

nawlekanie koralików, układanie klocków

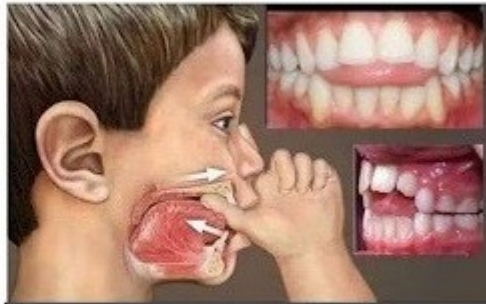
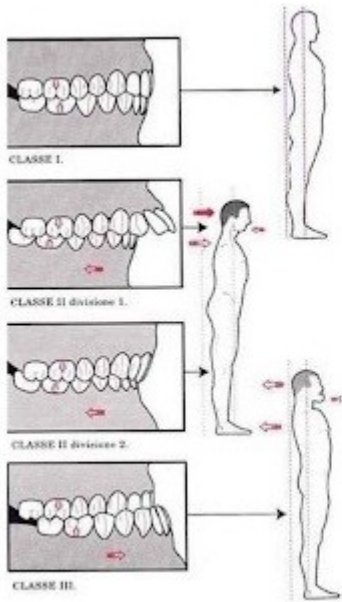
odkręcanie i zakręcanie nakrętek, darcie i zgniatanie papieru

wydzieranie, wyklejanie, wycinanie, malowanie i kolorowanie

* źródło: LogoPrzydasie

CO SZKODZI W ROZWOJU MOWY DZIECKA

- smoczek w wieku przedszkolnym, ssanie palca

wada zgryzu=wada postawy

NIEPRAWIDŁOWY TOR ODDECHOWY

RESPIRAÇÃO NASAL

RESPIRAÇÃO BUCAL

NIEPRAWIDŁOWY TOR ODDECHOWY

CO M.IN. NIE POMAGA W ROZWOJU MOWY DZIECKA

- elektronika,
- zbyt długie podawanie dziecku rozdrobnionego jedzenia,
- wyręczanie dziecka w wypowiedzi

#STOPKUBKOMNIEKAPKOM

Dlaczego niekapki są szkodliwe?

Podczas picia z kubka niekapka dziecko:

- nie zdobywa nowych umiejętności;
- utrwała odruch ssania, który powinien zaniknąć w okresie niemowlęcym;
- utrwała potykanie typu niemowlęcego.

Więcej na www.facebook.com/logopedyczna

Korzystanie z kubka niekapka prowadzi do:

- powstawania wad zgryzu co zwiększa możliwość występowania międzyzębowej realizacji głosek;
- utrwalenia nieprawidłowego nawyku oddychania przez usta.

Picie z kubeczka otwartego powinno być dominującym sposobem pobierania płynów przez dziecko.

Pierwszą próbę picia z kubka otwartego można rozpocząć już po 6. miesiącu życia dziecka, natomiast doskonalenie tej umiejętności następuje, gdy dziecko stabilnie i samodzielnie siedzi.

Paulina Mistal

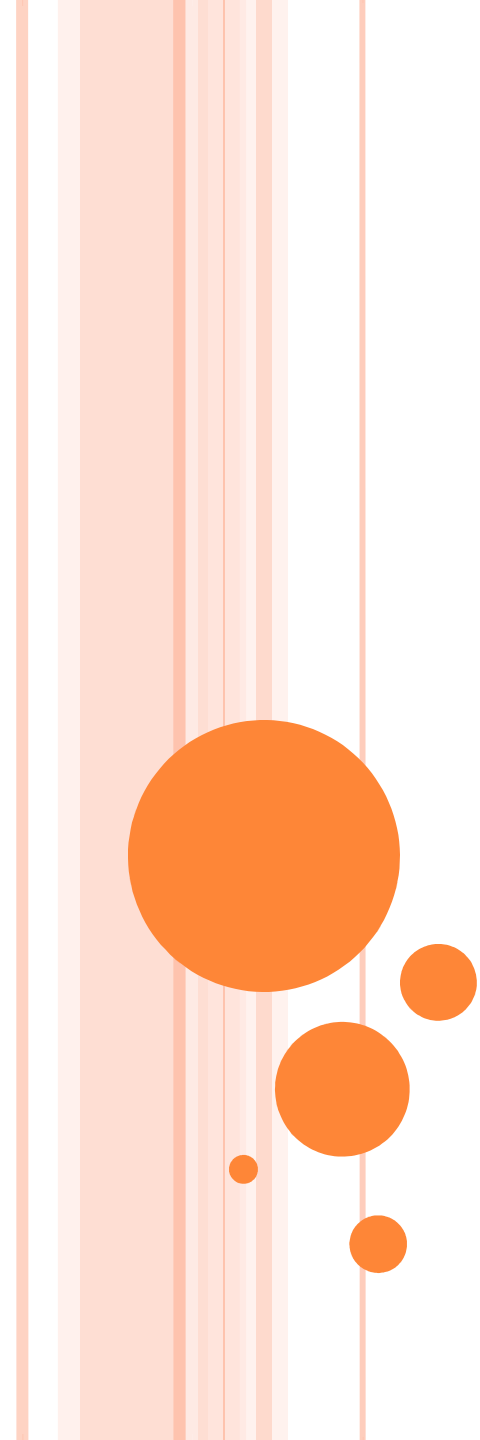
ABY STYMULOWAĆ MOWĘ DZIECKA NALEŻY PAMIĘTAĆ:

- wypowiedzi osób dorosłych są dla dziecka wzorem – nie używamy spieszczeń;
- na wszystkie pytania dziecka należy odpowiadać cierpliwie i wyczerpująco;
- należy zwracać uwagę na prawidłowy sposób oddychania dziecka podczas spoczynku;
- czytamy dziecku często książeczki oraz rozmawiamy o ich treści;
- często rozmawiamy z dzieckiem (np. opowiadamy o tym, co aktualnie robimy);
- ćwiczenia manualne pobudzają rozwój mowy

ĆWICZENIA LOGOPEDYCZNE W WARUNKACH DOMOWYCH;)

DZIĘKUJĘ ZA UWAGĘ;)

Bibliografia:

- Cieszyńska J. Korendo M., *Wczesna interwencja terapeutyczna. Stymulacja rozwoju dziecka. Od noworodka do 6. roku życia*, Wyd. Edukacyjne, Kraków 2007.
- Styczek I., *Logopedia*, PWN, Warszawa 1980.
- Weitzman E., Geenberg J., *Razem uczymy się mówić. Przewodnik dotyczący wspomagania rozwoju językowego dzieci dla opiekunów i nauczycieli przedszkolnych*, Harmonia, Gdańsk 2014.